

ІНФОРМАЦІЯ

про медико-біологічне нововведення,
яке рекомендоване для впровадження

КПКВК, ШИФР, № ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ, НАЗВА НДР ТА ТЕРМІН ВИКОНАННЯ: 6561040 (прикладні наукові та науково-технічні розробки), А.16.01, 0116U000184, «Розробити схеми лікування хворих на саркоїдоз органів дихання з резистентністю до терапії глюкокортикостероїдами або протипоказаннями до їх призначення», 01.2016–12.2018.

НАЗВА НОВОВВЕДЕННЯ: Алгоритм лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії.

АНОТАЦІЯ.

Клінічні ознаки ураження паренхіми легень при саркоїдозі спостерігаються більше, ніж у 70 % хворих на саркоїдоз органів дихання. Основними препаратами для лікування хворих на саркоїдоз є препарати першої лінії, зокрема глюкокортикостероїди (ГКС), протималарійні засоби, дезагреганти. Абсолютна більшість хворих на саркоїдоз II та III стадії підлягають лікуванню ГКС, серед яких провідне місце посідає метилпреднізолон (МП). Із препаратів 2-ї лінії (імунодепресанти) найбільш вивченим при саркоїдозі є метотрексат (МТ), дещо менше – антифібротичний препарат пірфенідон (ПФ). МТ призначається при наявності протипоказань до ГКС, розвитку побічних ефектів від ГКС та при резистентності до ГКС-терапії. До 12,4 % хворих із вперше виявленим саркоїдозом із ураженням паренхіми легень потребують призначення імуносупресивної терапії в зв'язку з наявністю протипоказань до призначення ГКС (серйозна побічна дія препаратів та розвиток резистентності до ГКС-терапії до 32,4 %).

Запропонований алгоритм лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії розроблено на основі Уніфікованого клінічного протоколу первинної, вторинної (спеціалізованої) і третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги «Саркоїдоз», Адаптованої клінічної настанови, заснованої на доказах, «Саркоїдоз» (Наказ МОЗ України від 08.09.2014 р. № 634).

Суть нововведення, що пропонується для впровадження, полягає у призначенні хворим на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії метотрексату дозою 10 мг на добу один раз на тиждень у поєднанні із фолієвою кислотою дозою 5 мг один раз на тиждень із обов'язковим

моніторингом вмісту аланінамінотрансферази, креатиніну та клітинного складу крові кожні 4 тижні. Лікування призначається до досягнення клініко-рентгенологічного виліковування.

Застосування нововведення дозволяє підвищити до 84,0 % ефективність та поліпшити переносимість лікування даної когорти хворих.

Апробація запропонованого нововведення проведена у відділенні інтерстиціальних і бронхообструктивних захворювань легень у хворих на туберкульоз Державної установи "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України».

ПОКАЗАННЯ ДО ЗАСТОСУВАННЯ: саркоїдоз із ураженням паренхіми легень.

ПЕРЕЛІК НЕОБХІДНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОВВЕДЕННЯ: не потребує.

ПОСЛУГИ РОЗРОБНИКІВ ДЛЯ ОВОЛОДІННЯ НОВОВВЕДЕННЯМ: Алгоритм лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії : інформаційний лист / В. К. Гаврисюк та ін., НІФП НАМНУ. Київ, 2017. 4 с. ; публікації у фахових наукових виданнях; зроблені доповіді на науково-практичних конференціях.

УСТАНОВА-РОЗРОБНИК, АДРЕСА І РЕКВІЗИТИ. Державна установа "Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського Національної академії медичних наук України", 10, вулиця Миколи Амосова, м. Київ, 03038, тел. 275-04-02, факс (044) 275-21-18.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я ТА ПО-БАТЬКОВІ АВТОРІВ-РОЗРОБНИКІВ: Гаврисюк В. К., Гуменюк Г. Л., Ячник А. І., Лещенко С. І., Меренкова Є. О., Дзюблик Я. О., Морська Н. Д., Беренда О. А.

КОНТАКТНИЙ ТЕЛЕФОН: (044) 270-35-59.

ВІДПОВІДАЛЬНИЙ ЗА ВПРОВАДЖЕННЯ: Гаврисюк Володимир Костянтинович.

ВИСНОВОК ВЧЕНОЇ РАДИ ІНСТИТУТУ.

Нововведення, що стосується алгоритму лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії, є актуальним і має практичне значення.

Новизна розробки полягає у тому, що хворим на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії призначають метотрексат дозою 10 мг на добу один раз на тиждень у поєднанні із фолієвою кислотою дозою 5 мг один раз на тиждень із обов'язковим моніторингом вмісту аланінамінотрансферази,

креатиніну та клітинного складу крові кожні 4 тижні. Лікування призначається до досягнення клініко-рентгенологічного виліковування.

Запропоноване нововведення є якісно новим підходом до лікування хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії, застосування якого дозволяє підвищити до 84,0 % ефективність та поліпшити переносимість лікування даної когорти хворих.

Нововведення може бути впроваджено шляхом знайомства з ним на курсах інформації і стажування, семінарах, публікацій у фахових наукових виданнях.

Нововведення рекомендовано для впровадження у лікувально-профілактичних закладах терапевтичного та пульмонологічного профілю.

ДАНА РОЗРОБКА ГРИФУ СЕКРЕТНОСТІ НЕМАЄ.

Директор

Державної установи "Національний інститут фтизіатрії

і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського

Національної академії медичних наук України",

академік НАМН України,

д-р мед. наук, професор

Ю. І. Фещенко

Керівник теми:

Завідувач клініко-функціональним відділенням,

чл.-кор. НАМН України,

д-р мед. наук, професор

В. К. Гаврисюк